

Národní archiv
Fond Zdeněk Mlynář
Fond Petr Uhl

Národní muzeum
Archiv Československého dokumentačního střediska

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
Fond nakladatelství Index a Adolfa Müllera (pobočka Brno)
Fond Koordinační centrum Občanského fóra
Fond Pavel Liška (pobočka Brno)
Fond Jiří Loewy – Právo lidu

Tisk exilový
České slovo. Noviny československého exilu
Demokracie a socialismus. List Československé sociální demokracie
Demokracie v exilu. Časopis Hnutí křesťanských demokratů v exilu
Dialogy
Korespondence
Listy. Časopis československé socialistické opozice
Mukl. Zpravodaj Sdružení bývalých politických vězňů v exilu
Perspektivy
Perspektivy socialismu
Právo lidu
Proměny
Studie
Svědectví. Čtvrtletník pro politiku a kulturu
Vídeňské svobodné listy. Týdeník Menšinové rady české a slovenské větve
v Rakousku
Západ. Časopis pro Čechy a Slováky
Zpravodaj. Časopis Čechů a Slováků ve Švýcarsku

Tisk domácí
Rudé právo
Tribuna

Zdroje online

Antologie textů z disentu a exilu (1969–1989) – <http://www.disent.usd.cas.cz/>
Československé dokumentační středisko – <http://csds.cz/cs/index.html>
Encyklopédia of Trotskyism – <https://www.marxists.org/history/etol/pseud.htm>
Inprecor – <https://www.marxists.org/history/etol/newspape/inprecor/index.htm>
Labour Focus on Eastern Europe (1977–2004) – <https://www.marxists.org/history/etol/newspape/labour-focus-eastern-europe/index.htm>
New Left Review – <https://newleftreview.org/issues>

Scriptum.cz – česká exilová a samizdatová periodika – <http://scriptum.cz/cs/stranky/scriptum-lat-pismo>
Zákony pro lidi – <https://www.zakonyprolidi.cz/>

Literatura

- ALEXANDER ROBERT J., *International Trotskyism. A Documented Analysis of the Movement, 1929–1985*, Durhan-London 1991.
- AMBAREUMOV JEVGENIJ, *Kati a oběti (Ještě k Londonovu Doznání)*, Listy 19/1989, č. 6.
- ANDĚLOVÁ KRISTINA, *Labutí píseň pražského jara. Politické perspektivy opoziční skupiny kolem časopisu Listy po roce 1971*, in: Šest kapitol o disentu, (ed.) Jiří Suk, Praha 2017.
- ANDĚLOVÁ KRISTINA, „Česká sovětologie?“ *Socialisté v opozici a kritika systémů sovětského typu*, Kontradikce 5/2021, č. 1.
- ANDĚLOVÁ KRISTINA, *The Genesis of Political Distrust Towards the „Sixty-Eighters“ in Czech Politics Over the Course of 1989*, in: Networking and Trust During the Cold War (edd.) Adam Hudek, Marína Zavacká, Forum Historiae 15/2021, č. 2.
- BARŠA PAVEL, *Cesty k emancipaci*, Praha 2015.
- BATTĚK RUDOLF, *Rovnoběžky neústupnosti (Úvaha o společenství státu)*, Dialogy 4/1980, č. 2–3.
- BATTĚK RUDOLF, *O politické pluralitě*, Dialogy 2/1978, č. 8–9.
- BATTĚK RUDOLF, *Deník 1989*, k vydání připravili Tomáš Vilímek, Michaela Tučková a Marek Suk, Praha 2020.
- BENCE GYORGY, KIS JÁNOS, *On Being a Marxist: a Hungarian View*, Socialist Register č. 17, 1980.
- BENDA JOSEF, *Vlastnictví periodického tisku v České republice v letech 1989–2006*, Praha 2006.
- BENDA VÁCLAV, *Noční kádrový dotazník a jiné boje*, Praha 2009.
- [BERGMANN PAVEL], *K bilanci dvouletí Charty 77*, Dialogy 3/1979, č. 1 (podepsáno jako „Historicus“).
- BERNARD VILÉM, *Na půl cestě*, Svědectví 1970, č. 3.
- BERNARD VILÉM, *Střední a východní Evropa ve spektru doby (Z historie stykání a potykání v Socialistické internacionále)*, Proměny 19/1982, č. 2.
- BERNARDOVÁ-VOLÍNOVÁ RŮŽENA, *Pohled zpět. Život ve vírech 20. století*, Praha 2003.
- BILAK VASIL, *Vybrané prejavy a state*, zväzok 2, Bratislava 1982.
- BLAŽEK ONDŘEJ, *Exil pod římským nebem. Proměny diskurzů českého katolického exilu v Itálii mezi roky 1948–1989*, Svitavy 2019.
- BLAŽEK PETR, *Bylo nás pět. Rozhovor s Ivanou Šustrovou o vydávání českého exilového časopisu za berlínskou zdí*, Listy 33/2003, č. 4.
- BLUMENBERG HANS, *Paradigmy k metaforologii*, přel. Mária Mičaninová a Eleonóra Dzuriková, Bratislava 2015.

- BONDY EGON, *Neuspořádaná samomluva*, Brno 2002.
- BONDY EGON, *O globalizaci*, Brno 2005.
- BONDY EGON, *Pracovní analýza a jiné texty*, Praha 2017.
- BOURG JULIAN, *Principally Contradiction. The Flourishing of French Maoism*, in: Little Red Book. A Global History, (ed.) Alexander C. Cook, Cambridge 2014.
- BRENNER CHRISTIANE, *Mezi Východem a Západem. České politické diskurzy 1945–1948*, Praha 2015.
- BROWN ARCHIE, *The Gorbachev Factor*, Oxford 1996.
- BROŽ JAN, *Jak se jedná s labouristy. Českoslovenští sociální demokraté v exilu a Labour Party během druhé světové války*, *Historica Olomucensia* sv. 59, 2020.
- CACCAMO FRANCESCO, *Jiří Pelikán a jeho cesta socialismem 20. století*, Brno 2008.
- CACCAMO FRANCESCO, *Mezi exilem, domácí opozicí a mezinárodním veřejným míněním. Exilový časopis Listy*, *Soudobé dějiny* 20/2013, č. 3.
- CAPLIŇSKA JOANNA, *Přidaná hodnota exilu*, Praha-České Budějovice 2014.
- CATALANO ALESSANDRO, *Zdeněk Mlynář a hledání socialistické opozice. Od aktivní politiky přes dissent po ediční činnost v exilu*, *Soudobé dějiny* 20/2013, č. 3.
- CEBE JAN, BLODIGOVÁ ALEXANDRA, *Příspěvek vídeňských menšinových archivů k historii sociálnědemokratického exilu. Výběr z korespondence Josefa Jonáše a Radomíra Luži*, *Securitas imperii* sv. 40, 2022.
- COOK ALEXANDER C. (ed.), *Little Red Book. A Global History*, Cambridge 2014.
- COSTA ETTORE, *The Labour Party, Denis Healey and the International Socialist Movement: Rebuilding the Socialist International during the Cold War, 1945–1951*, Cham 2018.
- CUHRA JAROSLAV, *Trestní represe odpůrců režimu v letech 1969–1972*, Praha 1997.
- CVRČEK LUKÁŠ, *Vysočany 1968. Mimořádný XIV. sjezd KSČ*, *Securitas Imperii* 15/2009, č. 1.
- CVRČEK LUKÁŠ, BÁRTA MILAN, *Hvězdný okamžik jedné generace*, in: Tanky proti sjezdu. Protokol a dokumenty XIV. (vysočanského) sjezdu KSČ, Praha 2018.
- ČÁP JAROSLAV, *Antikomunismus v ideologii a politice sociálního reformismu: studijní text pro lektory a posluchače semináře Kritika současné ideologie a politiky antikomunismu*, Praha 1976.
- ČELKO VOJTECH, *Dérer – poslední etapa*, in: Dr. Ivan Dérer, politik, právník a publicista, (ed.) Miroslav Pekník, Bratislava 2010.
- ČELOVSKÝ BOŘIVOJ, *Politici bez moci. První léta exilové Rady svobodného Československa*, Šenov u Ostravy 2000.
- ČERMÁK VLADIMÍR, *Otázka demokracie*, Brno 2017.
- ČERNÝ ALBERT, *Pohled na problém českého národa*, *Dialogy* 3/1979, č. 1; přetištěno jako *Zpátky ke kořenům*, *Právo lidu* 82/1979, č. 4.
- ČINÁTL KAMIL, MERVART JAN, NAJBERT JAROSLAV (edd.), *Podoby československé normalizace. Dějiny v diskuzi*, Praha 2017.
- RALF DAHRENDORF, *Úvahy o revoluci v Evropě v dopise, který měl být zaslán jistěmu pánovi ve Varšavě*, přel. Karel Kovanda, Praha 1991.
- DAŇKOVÁ ŠÁRKA, *RAF – Frakce Rudé armády. Tři generace teroristů*, Praha 2006.
- DAVYDOV JURIJ, *Mystika spotřebního vědomí*, *Světová literatura* 19/1974, č. 5.

- DAY RICHARD B., *The Blackmail of the Single Alternative: Bukharin, Trotsky and Perestrojka*, *Studies in Soviet Thought* 40/1990, č. 1–3.
- DEBORD GUY, *Společnost spektaklu*, přel. Josef Fulka a Pavel Siostrzonek, Praha 2007.
- DERLUGUIAN GEORGI, *Co byl komunismus*, In: *Má kapitalismus budoucnost?* Přel. Rudolf Převrátil, Praha 2016.
- DOSKOČIL ZDENĚK, *Duben 1969. Anatomie jednoho mocenského zvratu*, Brno 2008.
- DURMAN KAREL, *Útěk od praporů, sv. II. Kreml a krize impéria 1964–1991*, Praha 1998.
- ELEY GEOFF, *Forging Democracy. The History of the Left in Europe, 1850–2000*, Oxford 2002.
- FALK BARBARA J., *The Dilemmas of Dissidence in East-Central Europe. Citizen Intellectuals and Philosopher Kings*, CEU Press 2003.
- FALK BARBARA J., *The Legacies of Charter 77: The „Gift“ of Democratic Dissent*, in: *Od obhajoby lidských práv k demokratické revoluci 1977–1989. Sborník z konference k 30. výročí Charty 77*, (edd.) Markéta Devátá, Jiří Suk, Oldřich Tůma, Praha 2008.
- FALK BARBARA J., *Moc bezmocných a Havlův princip odpovědnosti*, in: *Jednoho dne se v našem zelináři cosi vzbouří. Eseje o Moci bezmocných*, (edd.) Jiří Suk, Kristina Andělová, Praha 2016.
- FAURE JUSTINE, *Americký přítel. Československo ve hře americké diplomacie 1943–1968*, Praha 2005.
- FIALA PETR, MIKŠ FRANTIŠEK, *Rozhovory s Vladimírem Čermákem. O filosofii, politice, právu*, Brno 2000.
- FIELDS A. BELDEN, *Trotskyism and Maoism. Theory and Practice in France and The United States*, New York 1988.
- FILIP OTA, *Osmý čili nedokončený životopis. Memoáromán*, Brno 2007.
- FILIPEC JINDŘICH, *Člověk v křivém zrcadle. Kritika některých sociologických teorií o postavení člověka v tzv. industriální společnosti*, Praha 1963.
- FLUSSER VILÉM, *Postdějiny*, přel. Petr Bláha, Mělník 2018.
- FORMANOVÁ LUCIE, GRUNTORÁD JIŘÍ, PŘIBÁŇ MICHAL, *Exilová periodika. Katalog periodik českého a slovenského exilu a krajanských tisků vydávaných po roce 1945*, Praha 1999.
- FRANC MARTIN, HOLUBEC STANISLAV (edd.), *Mladí, levice a rok 1968*, Praha 2009.
- FRISZKE ANDRZEJ, *Życie polityczne emigracji. Druga wielka emigracja 1945–1990*, Warszawa-Kraków 1999.
- GALBRAITH JOHN KENNETH, *Společnost hojnosti*, kolektiv překladatelů, Praha 1967.
- GAUCHET MARCEL, *Dějinný úděl. Hovory s Françoisem Azouvim a Sylvainem Pironem*, přel. Pavla Doležalová, Brno 2006.
- GOLDSTÜCKER EDUARD, *Vzpomínky 1945–1968*, Praha 2005.
- GOODING JOHN, *Perestrojka as Revolution from Within: An Interpretation*, in: *The Russian Review* 1/1992.
- GOODING JOHN, *Socialism in Russia: Lenin and His Legacy 1890–1991*, Londýn 2002.

- GODSON RAY, HADELER STEPHEN, *Eurocommunism: Implications for East and West*, London 1978.
- GOWAN PETER, *The Ways of the World. Interview by Mike Newman and Marko Bojčun*, *New Left Review*, č. 59, September/October 2009.
- GLUCKSMANN ANDRÉ, *Hněv dítěte*, přel. Helena Beguivinová, Praha 2013.
- HÁJEK JIŘÍ, *Paměti*, Praha 1997.
- HAMANAKA KLÁRA, *Když se hněly osudy. Životní příběh filosofa Jaroslava Kohouta*, Klučov 2012.
- HAVÁČ ONDŘEJ, *Exil a identita. Posrpnový exil v Rakousku a Švýcarsku*, Brno 2022.
- HAVEL VÁCLAV, *Setkání s Gorbačovem*, *Listy* 17/1987, č. 5.
- HAVLÍČEK DUŠAN, *Listy v exilu. Obsahová analýza časopisu Listy, který v letech 1971 až 1989 vydával v Římě Jiří Pelikán*, Olomouc 2008.
- HEJZLAR ZDENĚK, *Vysočanský XIV. sjezd KSČ*, *Listy* 1/1971, č. 3.
- HEJZLAR ZDENĚK, *K politice a vnitřnímu vývoji KSČ po roce 1948*, in: *Systémové změny*, (edd.) Jiří Pelikán, Kolín nad Rýnem 1972.
- HEJZLAR ZDENĚK, *Reformkommunismus: Zur Geschichte der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei*, Kolín nad Rýnem 1976.
- HEJZLAR ZDENĚK, *Dvacáté výročí*, *Listy* 18/1988, č. 5.
- HERMANN TOMÁŠ, *Karel Hrubý – angažovaný svědek, kritik a analytik komunistické diktatury*, in: Karel Hrubý: *Cesty komunistickou diktaturou. Kritické studie a eseje*, Praha 2018.
- HEUMOS PETER (ed.), *Europäischer Sozialismus im Kalten Krieg: Briefe und Berichte 1944–1948*, Frankfurt am Main-New York 2004.
- HEUMOS PETER *Memorandum Rudolfa Bechyně Stalinovi z ledna 1945*, *Soudobé dějiny* 1/1994, č. 4–5.
- HEURTEBIZE FRÉDERIC, *Eurocommunism and the Contradictions of Superpower Détente*, *Diplomatic History* 41/2017, č. 4.
- HLAVOVÁ VIERA, *Sociálna demokracia na Slovensku v rokoch 1945–1948 (Pokus o obnovu)*, in: *Kapitoly z dejín sociálnej demokracie na Slovensku*, Bratislava 1996.
- HLUŠIČKOVÁ RŮŽENA, CÍSAŘOVSKÁ BLANKA (edd.), *Hnutí za občanskou svobodu 1988–1989. Sborník dokumentů*, Praha 1994.
- HOLUB VÁCLAV, *Vítězství i prohry. Život na pozadí 20. století*, vlastním nákladem 1997.
- HOPPE JIŘÍ, *Opozice '68. Sociální demokracie, KAN a K 231 v období pražského jara*, Praha 2009.
- HORÁK JIŘÍ, *Českoslovenští sociální demokraté ve druhém odboji*, *Svědectví* 1958, č. 5.
- HORÁK PAVEL, *Bohumil Laušman. Politický životopis. Riskantní hry sociálnědemokratického lídra*, Praha 2012.
- HORÁK PAVEL, *Stranické legitimace, vážení! Československá sociální demokracie na útěku poválečnou Evropou (1948–1989)*, Praha 2015.
- HORÁK PAVEL, PREČAN VILÉM (edd.), *Únor očima poražených. Záznam diskusí exilových politiků z let 1949–1950*, Praha 2018.
- HNILICA JIŘÍ, *Fenomén Dijon. Století českých maturit ve Francii*, Praha 2017.
- HRUBÝ KAREL, *Cesty komunistickou diktaturou. Kritické studie a eseje*, Praha 2018.

- HRUBÝ KAREL, *Eurokomunismus: Změněná taktika, či nová podstata? Právo lidu* 84/1981, č. 3.
- HRUBÝ KAREL, *Jsou jisté hodnoty, které nemůžete vzdát. Rozhovor s Tomášem Hermannem*, in: *Homines scientiarum, Třicet příběhů české vědy a filosofie. Sv. I.*, (edd.) Dominika Grygarová, Tomáš Hermann, Antonín Kostlán, Tomáš Petráň, Praha 2015.
- HRUBÝ KAREL (ed.), *Léta mimo domov. K historii Československé sociální demokracie v exilu*, Praha 1996.
- HRUBÝ KAREL, *Mohlo to být horší. Usmířené vzpomínání na komunistický kriminál*, Praha 2017.
- HRUBÝ KAREL, *Opozice v exilové sociální demokracii. Nad knihou Radomíra Luži*, *Soudobé dějiny* 11/2004, č. 1–2.
- HRUBÝ KAREL, *Socialistická internacionála o Československu*, *Právo lidu* 82/1979, č. 1.
- HRUBÝ KAREL, *Solidární společenství. Socialistická internacionála, 1951–1992*, Praha 1996.
- HRUBÝ KAREL, ZÍDEK PETR, *Věřil jsem v budoucnost*, Praha 2022.
- HRUBÝ KAREL, *Anti-záznamy, Svědectví* 1971, č. 40.
- HRZAL LADISLAV, *Politika pravicevého a levicového revizionismu*, in: *Politika, revoluce a úloha násilí*, (ed.) Ladislav Hrzal, Praha 1985.
- CHRISTOFFERSON MICHAEL SCOTT, *French Intellectuals against The Left. The Antitotalitarian Moment of the 1970s*, New York-Oxford 2004.
- JAMESON FREDERIC, *Postmodernismus neboli kulturní logika pozdního kapitalismu*, přel. Olga Sixtová a Josef Šebek, Praha 2016.
- JANOUCHE FRANTIŠEK, *Neretušované pohlednice z Číny*, Kolín nad Rýnem 1980.
- JANOUCHE FRANTIŠEK, PELIKÁN JIŘÍ, *Korespondence*, Praha 2015.
- JANÝR PŘEMYSL, *K diskusi v č. 2*, *Perspektivy socialismu* č. 4, 1972.
- JANÝR PŘEMYSL, *Neznámá kapitola roku 1968. Zápas o obnovení Československé sociální demokracie*, Praha 1998.
- JANÝR PŘEMYSL, *Oblas Charty 77 v Rakousku*, in: *Charta 77 očima současníků: Po dvaceti letech*, (edd.) Blanka Císařovská, Milan Drápala, Vilém Prečan, Jiří Vančura, Brno 1997.
- JANÝR PŘEMYSL, *Proti Svaté alianci strachu*, *Listy* 1/1971, č. 1.
- [JANÝR PŘEMYSL], *Sociální demokracie odpovídá: Jak jsme v Praze jednali. Fakta a mýty*, *Svědectví* 1970, č. 38.
- JIRÁSEK ZDENĚK, TRAPL MILOŠ, *Exilová politika v letech 1948–1956. Počátky politické organizovanosti a činnosti poúnorové emigrace a vznik Rady svobodného Československa*, Olomouc 1996.
- JIRÁSEK ZDENĚK, *Československá poúnorová emigrace a počátky exilu*, Brno 1999.
- JIROUS IVAN M., *Magorův zápisník*, Praha 1997.
- JIROUS IVAN M., *Stalo se něco brozného*, *Dialogy* 3/1979, č. 2–3.
- JUDT TONY, *Intelektuál ve dvacátém století. Rozhovor Timothy Snyderera s Tonym Judtem*, přel. Martin Pokorný, Praha 2013.
- JUDT TONY, *Poválečná Evropa. Její historie od roku 1945*, přel. Dalibor Výborný, Praha 2018.

- JUNEK MAREK a kol., *Svobodně! Rádio Svobodná Evropa 1951–2011*, Praha 2011.
- KAPLAN KAREL, *Poúnorový exil 1948–49*, Liberec 2007.
- KAPLAN KAREL, *Sociální demokracie po únoru 1948*, Brno 2011.
- KAVÍN LUDVÍK, *Příliš krátké životy (VII.)*, Divadelní noviny 28/2019, č. 7.
- KERSHAW IAN, *Na horské dráze. Evropa v letech 1950–2017*, přel. Daniela Orlando, Magdaléna Řezáčová, Pavel Vereš, Praha 2019.
- KLABAN SLAVOMÍR, *Proces obnovování strany*, in: Česká strana sociálně demokratická. Sborník ke 120. výročí založení strany, Praha 1998.
- KOHÁK ERAZIM, *Co nového na levici? (Odpověď René Sidkarovi)*, Svědectví 1971, č. 41.
- KOKOŠKOVÁ ZDEŇKA, KOKOŠKA STANISLAV, *Obroda – Klub za socialistickou představu. Dokumenty*, Praha 1996.
- KOŁAKOWSKI LESZEK, *Main Currents of Marxism*, přel. P. S. Falla. New York-London 2005.
- KOLENOVSKÁ DANIELA, *Čínská otázka v agendě československých stranických a státních orgánů*, in: Michal Reiman. Čínský deník a skupina Listy, jaro 1981, (ed.) D. Kolenovská, Praha 2019.
- KOPEČEK MICHAL, *Stigma minulosti, pouto sounáležitosti. První desetiletí českého po listopadového komunismu*, Soudobé dějiny 16/2009, č. 2–3.
- KOPEČEK MICHAL, *The Socialist Conception of Human Rights and Its Dissident Critique*, East Central Europe 46/2019, č. 2–3.
- KOPEČEK MICHAL, *Was There a Socialist Rechtsstaat in Late Communist East Central Europe? The Czechoslovak Case in a Regional Context*, Journal of Modern European History 18/2020, č. 3.
- KOSATÍK PAVEL, *Tigris, poprvé*, Praha 2013.
- KOSTA JIŘÍ, *Čína očima českého ekonoma*, in: Čína našima očima, Kolín nad Rýnem 1982.
- [KRÁL PETR], *Doprava, nebo doleva? Svědectví 1971*, č. 40 (podepsáno „René Sidkar“).
- KRAUSE OSKAR LEO, *Snad jsem nezabloudil. Vzpomínky na posledních 60 let*, Pfaříkon, b. d. [2008].
- KREJČÍ JAROSLAV, *Mezi demokracií a diktaturou. Domov a exil*, Praha 2006.
- KREJČÍ JAROSLAV, *Postižitelné proudy dějin*, Praha 2002.
- KREJČÍ JAROSLAV (ed.), *Sozialdemokratie und Systemwandel. Hundert Jahre tschechoslowakische Erfahrung*, Berlin-Bonn 1978.
- KUČERA RUDOLF, *Politika*, in: Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě, (ed.) Lucie Storchová, Praha 2014.
- KUKLÍK JAN, *Sociální demokraté ve druhé republice*, Praha 1993.
- KUROŇ JACEK, *Autobiografie*, Warszawa 2011.
- KUSIN VLADIMÍR V., *From Dubček to Charter 77: A Study of „Normalisation“ in Czechoslovakia, 1968–1978*, New York 1978.
- KUŽEL PETR a kol., *Myslení a tvorba Egona Bondyho*, Praha 2018.
- LEDERER JIŘÍ, *Touhy a iluze II*, Toronto 1984.
- LEMKE CHRISTIANE, MARKS GARY, *The Crisis of Socialism in Europe*, Durham-London 1992.

- LENIN VLADIMÍR ILJIČ, *Spisy 19*, Praha 1957.
- [LIEHM ANTONÍN J.], *Čína – třetí světová velmoc*, Listy 1/1971, č. 4–5 (podepsáno „Dalimil“).
- [LOEWY JIŘÍ], *Byli jsme před KSČ...*, Právo lidu 82/1979, č. 2 (podepsáno „Justus“).
- [LOEWY JIŘÍ], *Dr. Jiří Hájek, pravda a básnictví aneb Fakta Anny Marvanové*, Právo lidu 89/1986, č. 4 (vyšlo bez podpisu).
- [LOEWY JIŘÍ], *Hájkův „apartheid“*, Právo lidu 88/1985, č. 1 (podepsáno „Právo lidu“).
- LOEWY JIŘÍ, *Kolik druhů sýra potřebuje člověk?* Praha 2004.
- LOEWY JIŘÍ, *Odpustit a zapomenout?* Právo lidu 88/1985, č. 4.
- LOEWY JIŘÍ, *Proti informační blokádě. Publikáční činnost ČSSD v exilu*, in: Léta mimo domov. K historii československé sociální demokracie v exilu, (ed.) Karel Hrubý, Praha 1996.
- LOEWY JIŘÍ, *Úseky polojasna. Vzpomínky Jiřího Loewyho*, Praha 2005.
- LUŽA RADOMÍR, *Československá sociální demokracie. Kapitoly z let exilu 1948–1989*, Praha-Brno 2001.
- LYOTARD JEAN-FRANÇOIS, *O postmodernismu*, přel. Jiří Pechar, Praha 1993.
- LYOTARD JEAN-FRANÇOIS, *Hrobka intelektuála a jiné články*, přel. Martin Káňovský, Bratislava 1997.
- MANDEL ERNEST, *Der Spätkapitalismus. Versuch einer marxistischen Erklärung*, Frankfurt am Main 1972.
- MANDEL ERNEST, *From Stalinism to Eurocommunism: Bitter Fruits of „Socialism in One Country“*. London 1978.
- MANDEL ERNEST, *Why The Soviet Bureaucracy is not a New Ruling Class*, Monthly Review 31/ 1979–1980, č. 3.
- MANDEL ERNEST, *Fifteen Years of Inprecor*, <https://www.marxists.org/archive/mandel/1989/12/inprecor.htm>.
- MANDELÍČKOVÁ MONIKA, *Repatriace československých exulantů po roce 1948 a komunistická kampaň za návrat domů*, in: Studie z dějin emigrace, Olomouc 2003.
- MARK JAMES a kol., *1989. A Global History of Eastern Europe*, Cambridge 2019.
- MASTNAK TOMAS, *The Reinvention of Civil Society: Through the Looking Glass of Democracy*, European Journal of Sociology/Archives Européennes de Sociologie/Europäisches Archiv für Soziologie 46/2005, č. 2.
- MERVART JAN, *Rozdílnost pohledů na československou normalizaci*, in: Podoby československé normalizace. Dějiny v diskuzi, (edd.) Kamil Činátl, Jan Mervart, Jaroslav Najbert, Praha 2017.
- MERVART JAN, RŮŽIČKA JIŘÍ, *„Rehabilitovat Marxe!“ Československá stranická inteligence a myšlení poststalinské modernity*, Praha 2020.
- METELEC MATĚJ (ed.), *Petr Uhl. Za svobodu je třeba neustále bojovat. Vybrané texty 1968–1989*, Praha 2021.
- MEZNÍK JAROSLAV, *Četl jsem něco hrozného*, Dialogy 4/1980, č. 1.
- MEZNÍK JAROSLAV, *Můj život za vlády komunistů (1948–1989)*, Brno 2005.
- MEZNÍK JAROSLAV, *Úvahy o socialismu, minulosti a budoucnosti*, Právo lidu 84/1981, č. 2, 3, 4.

- Místo Berlín. Ivana Šustrová, Richard Sklorz, Jiří Boreš o Informačních materiálech etc., Babylon. Studentský list pro seniory 30/2021, č. 4.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Andropovova prozatímní vláda*, Listy, roč. 13/1983, č. 1.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Bilance politiky pražského jara po dvaceti letech*, Listy 18/1988, č. 5.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Co dál s naší demokracií?* Rudé právo 48/1968, č. 85 (26. 3. 1968).
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Čeho se bojí? Rozhovor se zpravodajem Hlasu Ameriky z 2. března 1989*, Listy 19/1989, č. 5.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Československý pokus o reformu 1968. Analýza jeho teorie a praxe*, Kolín nad Rýnem 1975.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Čína – hrozba, nebo naděje?* In: *Čína našima očima*, Kolín nad Rýnem 1982.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Diskuse s jasným cílem*, Listy 8/1978, č. 6.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Exkomunisté a křesťané v Chartě 77*, Studie 6/1978, č. 60.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Gorbačov v Brežněvově objetí*, Listy, 17/1987, č. 2.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Charta 77 po dvou letech*, Listy 9/1979, č. 1 a 2.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Krize v sovětských systémech 1953–1981. Příspěvek k teoretické analýze*, Kolín nad Rýnem 1983.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Můj spolužák Gorbačov*, Listy 15/1985, č. 4.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Nový muž před starými problémy*, Listy 14/1984, č. 2.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Proti srsti. Politické komentáře 1990–1995*, Praha 1996.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *První bilance Charty 77*, Listy 7/1977, č. 2.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Rozhovor pro deník Espresso*, Listy 7/1977, č. 5.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Socialistou na volné noze*, Praha 1992.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Stagnace končí*, Listy 15/1985, č. 2.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Tak takhle tedy také ne!* Rudé právo 70/1989, č. 294 (14. 12. 1989).
- MLYNÁŘ ZDENĚK, *Východisko a možnosti politické reformy v SSSR*, Listy 17/1987, č. 1.
- MLYNÁŘ ZDENĚK, GORBAČOV MICHAIL, *Reformátoři nebývají šťastní*, Praha 1995.
- MOKRÝ ADOLF, *Trapný případ*, Demokracie a socialismus, č. 43, 1964.
- MODZELEWSKI KAROL, *Zaženem dějin klisny! Vyznání potlučeného jezdce*, přel. Petruška Šustrová, Ostrava 2015.
- MRÁZEK JOZEF, *Druhá alternativa socialismu*, Perspektivy č. 7, 1964.
- MÜLLER ADOLF, *Poznámky k opoziční politice*, Listy 19/1989, č. 6.
- NEKOLA MARTIN, „Exilové internacionály“ ve studené válce jako nástroj boje proti komunismu, *Soudobé dějiny* 22/2015, č. 1–2.
- NEKOLA MARTIN, *České politické strany v pounorovém exilu*, Praha 2021.
- [NEVLUD VOJTĚCH], *Kontrola minulosti a touha „kádrovat“*, České slovo 32/1986, č. 9 (podepsáno „Křesomysl“).
- NOHA JIŘÍ, *Socialismus jest práce. Život Rudolfa Bechyně 1881–1948*, Rigorózní práce, Ústav českých dějin FF UK, Praha 2006.
- OBZINA JAROMÍR, *K leninskému pojetí politiky*, Praha 1971.
- ORSÁG PETR, „Osvobodit se od ideologie“. *Nad korespondencí Františka Janoucha a Jiřího Pelikána*, in: František Janouch, Jiří Pelikán, *Korespondence*, Praha 2015.

- ORSÁG PETR, *Mezi realitou, propagandou a mýty. Československá exilová média v západní Evropě v letech 1968–1989*, Praha 2016.
- ORSÁG PETR, *Mezi realitou, propagandou a mýty: Vydavatelské aktivity československých exulantů na Západě v letech 1969–1989*, Český časopis historický 113/2015, č. 1.
- ORSÁG PETR, *S čínskými komunisty proti Husákově normalizaci. Exilová skupina Listy a její hledání politických partnerů proti sovětské mocenské dominanci ve střední Evropě*, *Soudobé dějiny* 23/2016, č. 4.
- OTÁHAL MILAN, HLUŠIČKOVÁ RŮŽENA (edd.), *Čas Demokratické iniciativy 1987–1990. Sborník dokumentů*, Praha 1993.
- OTÁHAL MILAN, *Studenti a komunistická moc v českých zemích 1968–1989*, Praha 2003.
- OTÁHAL MILAN, *Opoziční proudy v české společnosti 1969–1989*, Praha 2011.
- Out of Apathy. Voices of the New Left 30 Years on*, ed. by The Oxford University Socialist Discussion Group, London-New York 1989.
- PALEČEK PAVEL, *Exil a politika: historici o nejnovějších dějinách a o sobě*, Tišnov 2004.
- PALOUŠ RADIM, *Vzpomínka na Františka Jiránka*, *Pedagogika* 54/2004, č. 1.
- PASSMORE JOHN, *Paradise now. The Logic of the New Mysticism*, *Encounter* 35/1970, č. 5.
- PAUER JAN, *Praha 1968. Vpád Varšavské smlouvy. Pozadí, plánování, provedení*, Praha 2004.
- PAŽOUT JAROSLAV, *Sbírka Ivana Dejmalu – významný pramen k dějinám československého studentského hnutí v 60. letech 20. století*, *Sborník archivních prací* 53/2003, č. 1.
- PAŽOUT JAROSLAV, *Hnutí revoluční mládeže. Edice dokumentů*, Praha 2004.
- PAŽOUT JAROSLAV, *Mocným navzdory. Studentské hnutí v 60. letech 20. století*, Praha 2008.
- PECKA JINDŘICH, BELDA JOSEF, HOPPE JIŘÍ, *Občanská společnost, 1967–1970. Sociální organismy a hnutí pražského jara 1967–1970. Prameny k dějinám československé krize v letech 1967–1970, svazek 2, díl 2*, Praha-Brno 1998.
- PEČÍNKA PAVEL, *Pod rudou vlajkou proti KSC. Osudy radikální levice v Československu*, Brno, *Doplňek* 1999.
- PEJSKAR JOŽKA, *Slovo o posrpnové emigraci*, *České slovo* 15/1969, č. 1.
- PEJSKAR JOŽKA, *O komunistech v exilu*, *České slovo* 16/1970, č. 4.
- PEJSKAR JOŽKA, *Nelze prominout*, *České slovo* 16/1970, č. 6.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Alternativa na Východě: reformy nebo exploze*, Listy 18/1988, č. 5.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Hledat východisko z „normalizace“: Skupina Listy k 15. výročí „pražského jara“ 1968*, Listy 13/1983, č. 1.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Itálie, Polsko a Berlín*, Listy 6/1976, č. 3.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Jak dál?* Listy, první speciální vydání (srpen 1970).
- PELIKÁN JIŘÍ, *Jiří Pelikán – nepohodlný exulant. Rozhovor s Antoniem Cariotim*, Praha 2015.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Možnosti a cesty změn „reálného socialismu“: Nad knihou „Alternativa“ Rudolfa Bahro*, Listy 9/1979, č. 5.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Nová dělicí čára*, Listy 6/1976, č. 3.

- PELIKÁN JIŘÍ, *Nové naděje, ale bez iluzí*, Listy 19/1989, č. 4.
- PELIKÁN JIŘÍ (ed.), *Panzer überrollen den Parteitag. Protokoll und Dokumente des 14. Parteitags der KPTsch am 22. August 1968*, Wien 1969.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Podnět ke kritickému myšlení*, in: *Čína našima očima*, Kolín nad Rýnem 1982.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Pokus o normalizaci nenormálního*, Listy 1/1971, č. 4–5.
- PELIKÁN JIŘÍ (ed.), *Potlačená zpráva. Zpráva komise ÚV KSČ o politických procesech a rehabilitacích v Československu 1948–1968*, Vídeň 1970.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Pražské jaro není konec, nýbrž začátek. Ani reforma, ani revoluce – nové cesty ve východní Evropě*, Listy 8/1978 (mimořádné číslo).
- PELIKÁN JIŘÍ, *Proč nesmíme mlčet?* Listy 1/1971, č. 1.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Proces s 19*, Listy 1/1971, č. 2.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Rok 1983*, Listy 13/1983, č. 1.
- PELIKÁN JIŘÍ, *Socialist Opposition in Eastern Europe. The Czechoslovak Example*, London 1976.
- PELIKÁN JIŘÍ (ed.), *The Czechoslovak Political Trials, 1950–1954: The Suppressed Report of the Dubček Government's Commission of Inquiry*, Stanford 1971.
- PELIKÁN JIŘÍ, HAVLÍČEK DUŠAN, *Psáno z Říma, psáno ze Ženevy. Korespondence 1968–1989*, Olomouc 2013.
- PERNES JIŘÍ, *Od demokratického socialismu k demokracii. Nekomunistická socialistická opozice v Brně v letech 1968–1972*, Brno 1999.
- PERNES JIŘÍ, *Úvodní poznámky k terminologii*, in: *Česko-slovenská historická ročenka 2005*, Brno 2005.
- PAFF STEVEN, *The Politics of Peace in the GDR: The Independent Peace Movement, the Church, and the Origins of the East German Opposition*, in: *Peace & Change* 36/2001, č. 3.
- PIKETTY THOMAS, *Kapitál v 21. století*, přel. Jana Chartier, Praha 2013.
- PLACÁK PETR, *Kádrový dotazník*, Praha 2001.
- PLACÁK PETR, *Lidská práva aneb Člověčenství. Charta 77 na půdě exilové organizace Opus bonum*, Paměť a dějiny 10/2016, č. 4.
- PLACÁK PETR, *Křesťanský zápas o českou věc. Působení opata Opaska a organizace Opus bonum v československém exilu v letech 1972–1989*, Praha 2020.
- PLOGSTEDTOVÁ SIBYLLE, *V síti dějin. Zatčena v Praze po roce 1968*, Brno 2002.
- PONS SILVIO, DONATO MICHELE DI, *Reform Communism*, in: *The Cambridge History of Communism (Vol III: Late Communism in Global Perspective: 1968 to the Present)*, (edd.) Juliane Fürst, Silvio Pons, Mark Selden, Cambridge 2017.
- POŠUSTA STANISLAV, *Potřebuje náš demokratický socialismus dvě marxistické strany?* Rudé právo 48/1968, č. 175 (26. června 1968).
- Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ. Rezoluce k aktuálním otázkám jednoty strany*, Praha 1978.
- PRAVDA ALEX, *Politika optimismu a opatrnosti. Moskva a východní Evropa na konci 80. let*, Soudobé dějiny 18/2011, č. 1.
- PRÁZNÝ ALEŠ, Karel Hrubý – spiritus agens politického a kulturního zápasu, *Philosophica Critica* 7/2021, č. 2.

- PREČAN VILÉM, TIGRID PAVEL (edd.), *Vývoj Charty. Záznam z konference ve Franken*, Kolín nad Rýnem 1981.
- PREČAN VILÉM (ed.), *Charta 77. 1977–1989. Od morální k demokratické revoluci. Dokumentace*, Praha-Bratislava 1990.
- PREČAN VILÉM, *Lid, veřejnost, občanská společnost jako aktér pražského jara 1968*, in: *Proměny pražského jara. Sborník studií a dokumentů o nekapitulantských postojích v československé společnosti 1968–1969*, Praha-Brno 1993.
- PREČAN VILÉM, *Slovo úvodem. Český, slovenský a československý exil po druhé světové vojne*, in: *Česko-slovenská historická ročenka 2005*, Brno 2005.
- PREISNER RIO, *Blouznivci našich úhorů*, Svědectví 1971, č. 42.
- PŘIBÁŇ MICHAL a kol., *Český literární samizdat: 1949–1989*, Praha 2018.
- PULLMANN MICHAL, *Konec experimentu. Přestavba a pád komunismu v Československu*, Praha 2011.
- RAŠKA FRANCIS D., *Dlouhá cesta k vítězství. Československá exilová hnutí po roce 1968*, Praha 2015.
- RECHCÍGL MILOSLAV ml., *Pro vlast. Padesát let Společnosti pro vědy a umění (SVU)*, Praha 2012.
- REIMAN MICHAL, *Rusko jako téma a realita doma a v exilu. Vzpomínky na léta 1968–1990*, Praha 2008.
- REIMAN MICHAL, *Čínský deník a skupina Listy, jaro 1981*, Praha 2019.
- Rok 1968, panelová diskuse časopisu Prostor s Ladislavem Hejdánkem, Vladimírem Kadlecem, Jiřím Kantůrkem, Radimem Paloušem, Jiřím Rumlem a Janem Šternem*, Prostor 3, červen 1988/únor 1990, č. 11.
- RUSEK ANTONÍN, *Co místo „reálného socialismu“? Právo lidu 83/1980, č. 1.*
- SALIVAROVÁ-ŠKVORECKÁ ZDENA, *Osočení. Pravdivé příběhy lidí z „Cibulkova seznamu“*, vydání druhé, Brno 2000.
- SCHOVÁNEK RADEK, *Jiří Pelikán a Státní bezpečnost*, in: *Jiří Pelikán 1923–1999*, Praha 2003, s. 52.
- SLOBODIAN QUINN, *Badge Books and Brand Books. The Mao Bible in East and West Germany*, in: *Little Red Book. A Global History*, (ed.) Alexander C. Cook, Cambridge 2014.
- STRÖBINGER RUDOLF, *Kousnout do kyselého jablka*, České slovo 16/1970, č. 7.
- SUK JAROSLAV, *Úvodní slovo o boji, samosprávě a Petru Uhlovi*, in: P. Uhl a kol., *Program společenské samosprávy*, Kolín nad Rýnem 1982.
- SUK JAROSLAV, *Československá radikální levice*, Svědectví 1982, č. 67.
- SUK JIŘÍ, *Demokracii pro všechny! Jenže jakou? Parlamentní demokracie v úvahách opozičních skupin na sklonku 80. let*, in: *Dlouhý volební rok 1990 ve střední Evropě. Očekávání, koncepty, praxe*, (edd.) Adéla Gjuríčová, Tomáš Zahradníček, Praha 2021.
- SUK JIŘÍ, *Labyrintem revoluce. Aktéři, zápletky a křižovatky jedné politické krize (od listopadu 1989 do června 1990)*, Praha 2003.
- SUK JIŘÍ, *Politika jako absurdní drama. Václav Havel v letech 1975–1989*, Praha 2013.
- SVÁTEK FRANTIŠEK, *K literatuře a sporům o dějinách exilové sociálně demokratické strany. Případ Vilím: kontexty interpretací*, in: *Ročenka Československého dokumentačního střediska 2004–2007*, Praha 2008.

- SVITÁK IVAN, *Kulatý čtverec – Dialektika demokratizace 1968–1969. Výbor statí z období 1968–1969*, Praha 1990.
- SVITÁK IVAN, *Šmejď z andrgraundu: Kritická poznámka o české kontrakultuře*, Právo lidu 88/1985, č. 4.
- SYRNÝ MAREK, *Počiatky slovenského pofebruárového exilu v roku 1948*, in: *Ve službách česko-slovenského porozumění/porozumenia. Pocta Vojtovi Čelkovi*, Praha 2016.
- ŠABATA JAROSLAV, *Sociální demokracie a Charta 77. Příspěvek k dějinám demokratické a sociálnědemokratické opozice v letech 1969–1989*, in: *Dějiny českého a československého sociálnědemokratického hnutí*, (edd.) Marek Hrubec, Miloš Bárta, Praha-Brno 2006.
- ŠIKLOVÁ JIŘINA, *Stoupenci proměn*, Praha 2012.
- ŠIK OTA, *Jarní probuzení. Iluze a skutečnost*, Praha 1990.
- ŠIK OTA, *Husák jako Novotný*, Listy 1/1971, č. 6.
- ŠIMSOVÁ SYLVA, *Úvod k exilové osobní korespondenci Blažeje Vilíma*, Sborník Archivu Ministerstva vnitra, Odbor archivní a spisové služby Ministerstva vnitra ČR 3/2005.
- ŠIMSOVÁ SYLVA, *Propuštění Blažeje Vilíma z funkce ústředního tajemníka exilové Československé sociální demokracie v roce 1950*, in: *Ročenka Československého dokumentačního střediska 2004–2007*, Praha 2008.
- ŠTEFEK MARTIN, *Za fasádou jednoty. KSC a SED po roce 1985*, Praha 2015.
- ŠTRBÁŇOVÁ SOŇA, KOSTLÁN ANTONÍN (edd.), *Sto českých vědců v exilu: encyklopedie významných vědců z řad pracovníků Československé akademie věd v emigraci*, Praha 2011.
- ŠUSTROVÁ RADKA (ed.), *Demokracie a socialismus. Dva programové dokumenty demokratické levice z první poloviny 20. století*, Olomouc 2018.
- TESAŘ JAN, *Co si počít ve vlkové bříše. Práce o vytváření struktur občanské společnosti z let 1968–1980*, Praha 2018.
- TESAŘ JAN, *Náš internacionalismus*, Právo lidu 84/1981, č. 2.
- TESAŘ JAN, *Otevřený dopis Egonu Bahrovi*, Dialogy, č. 4, 1984.
- TESAŘ JAN, *Sociální demokracie na rozcestí?* Dialogy, č. 5, 1984.
- TESAŘ JAN, *Také „německý bacil“? Zpravodaj. Časopis Čechů a Slováků ve Švýcarsku* 15/1982, č. 6.
- TESAŘ JAN, *Zamlčená diagnóza*, Praha 2003.
- TESAŘ JAN, *Západní samizdat*, Dialogy, č. 1, 1983.
- THOMAS DANIEL C., *Helsinský efekt. Mezinárodní zásady, lidská práva a zánik komunismu*, přel. Jan Růžička, Praha 2007.
- TIGRID PAVEL, *Dál, ale jak?* Svědectví 1971, č. 40.
- TIGRID PAVEL, *Kdyby nebyly chyby*, Svědectví 1987, č. 81.
- TIGRID PAVEL, *Politická emigrace v atomovém věku*, Praha 1990.
- TIGRID PAVEL, *Salva do přátel*, Svědectví 1973, č. 46.
- TICHÁK TOMÁŠ, BURIAN VÁCLAV, *Sedmkrát sedm kruhů. Jaroslav Šabata – příběh paradoxního politika*, Olomouc 1997.
- TOMEK PROKOP, *Rádio Svobodná Evropa a jeho československá redakce*, in: *Svobodně! Rádio Svobodná Evropa 1951–2011*, (ed.) Marek Junek, Praha 2011.

- TRAPL MILOŠ, *Terminologie pojmů o české, respektive československé (v letech 1918–1989) emigraci či exilu*, in: *Česko-slovenská historická ročenka 2005*, Brno 2005.
- TRENCSÉNYI BALÁSZ, JANOWSKI MACIEJ, BAAR MONIKA, FALINA MARIA, KOPEČEK MICHAL, *A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume II, Part II. 1968–2018*, Oxford 2018.
- TROCKIJ LEV DAVIDOVIČ, *Zrazená revoluce. Co je SSSR a kam spěje*, přel. Lubomír Sochor, Brno 1995.
- TROCKIJ LEV DAVIDOVIČ, *Můj život*, přel. Iva Dvořáková, Praha 2010.
- TŮMA MIROSLAV (ed.), *Vybrané materiály XXV. sjezdu KSSS*, Praha 1976.
- UHL PETR, *Alternativní společenství jako revoluční avantgarda*, in: *O svobodě a moci I*, Kolín na Rýnem-Řím 1980.
- UHL PETR a kol., *Program společenské samosprávy*, Kolín nad Rýnem-Berlin 1982.
- UHL PETR, *Několik historických připomenutí*, in: L. D. Trockij, *Zrazená revoluce. Co je SSSR a kam spěje*, Brno 1995.
- UHL PETR, PAVELKA ZDENKO, *Dělal jsem, co jsem považoval za správné*, Praha 2013.
- UTITZ BEDŘICH, *Kaleidoskop mého století*, Praha 2013.
- VACULÍK LUDVÍK, HAVEL VÁCLAV, PITHART PETR, DOBROVSKÝ LUBOŠ, KLÍMOVÁ HELENA, BENDA VÁCLAV, *Chartisté o sobě a mezi sebou*, Svědectví 1979, č. 58.
- VALENTA JIŘÍ, *Sovětské přehodnocení rozhodnutí z roku 1968 a „něžná revoluce“*, in: *Sovětská intervence v Československu 1968: anatomie rozhodnutí*, Praha 1991.
- VILÍM BLAŽEJ, *Otevřený list československým komunistům*, Vídeňské svobodné listy. Týdeník Menšinové rady české a slovenské větve v Rakousku 23/1968, č. 26.
- VILÍM BLAŽEJ, *Studený mír*, Perspektivy socialismu č. 6, 1973.
- VILÍMEK TOMÁŠ, *Solidarita napříč hranicemi. Opozice v ČSSR a NDR po roce 1968*, Praha 2010.
- VILÍMEK TOMÁŠ, *Exil a emigrace v letech 1968–1989*, in: *Vzkazy domů / Messages Home. Příběhy Čechů, kteří odešli do zahraničí (Emigrace a exil 1848–1989) / Stories of Czechs Who Went Abroad (Emigration and Exile 1848–1918)*, (ed.) Lucie Wittlichová, Praha 2012.
- VÍTKOVÁ LENKA, *Česká emigrace po roce 1968: proměna identity a integrace do americké společnosti*, in: *Acta Universitatis Carolinae. Studia Territoria I*, Praha, 2012.
- VONDRÁŠEK VÁCLAV, PEŠEK JIŘÍ, *Slovenský poválečný exil a jeho aktivity 1945–1970. Mýty a realita*, Bratislava 2011.
- VONDROVÁ JITKA, NAVRÁTIL JAROMÍR (edd.), *Mezinárodní souvislosti československé krize 1967–1970, svazek 4, díl 2. Červenec–srpen 1968*, Praha-Brno 1996.
- VOŠAHLÍKOVÁ PAVLA, *Československá sociální demokracie a Národní fronta*, Praha 1985.
- VRABEC VÁCLAV, *Umění rehabilitace*, Listy 19/1989, č. 5.
- WALLERSTEIN IMMANUEL, *Strukturální krize neboli proč už možná kapitalisté zjišťují, že se jim kapitalismus nevyplácí*, in: *Kolektiv autorů: Má kapitalismus budoucnost?* přel. Rudolf Převrátíl, Praha 2016.
- WILLIAMS ROSEMARY CAROLINE, *The Politics of Opposition in a One-Party State:*

- The Case of Czechoslovakia 1977–1988*. PhD thesis, London School of Economics and Political Science, 1993.
- YEE HERBERT S., *The Three World Theory and Post-Mao China's Global Strategy*, *International Affairs* 59/1983, č. 2.
- ZAHRADNÍČEK TOMÁŠ, DRÁPALA MILAN (edd.), *Dopisy Jaroslava Mezníka o myšlenku a politice sociální demokracie*, *Soudobé dějiny* 16/2009, č. 2–3.
- ZAHRADNÍČEK TOMÁŠ, *Rozdělení minulosti. Československá sociální demokracie 1989–1992*, in: Adéla Gjuričová, Michal Kopeček, Petr Roubal, Jiří Suk, Tomáš Zahradníček, *Rozdělení minulosti. Vytváření politických identit v České republice po roce 1989*, Praha 2011.
- ZAHRADNÍČEK TOMÁŠ, *Prezidentská, nebo parlamentní republika? Politické rozbo-
dování a státní instituce v Československu a Polsku po roce 1989*, in: Dlouhý volební rok 1990 ve střední Evropě. Očekávání, koncepty, praxe, (edd.) Adéla Gjuričová, Tomáš Zahradníček, Praha 2021.
- ZAHRADNÍČEK TOMÁŠ, *Československá sociální demokracie v exilu a její poslední
předseda Karel Hrubý*, *Annales Scientia Politica* 11/2022, č. 1.
- ZUBOV ANDREJ (ed.), *Dějiny Ruska 20. století, 2. díl: 1939–2007*, přel. Libor Dvořák, Zuzana Soukupová, Josef Vološin, Martin Vrba, Praha 2015.

SUMMARY

This book analyzes three political initiatives within the period 1968–1989. These initiatives can be characterized through the general term Czech left-wing exile. We identified the three most significant political groups that advocated different versions of left-wing politics: the Czechoslovak Social Democracy, with the quarterly magazine *Právo lidu* (Social Democracy) that was published between 1978 and 1989; the prominent reform communists around the bimonthly *Listy* (Listy group), published in Rome between 1971 and 1989; and the student exiles around the revolutionary socialist quarterly *Informační materiály* (Information Materials), published in West Berlin in 1971–1982 (Infomat group). There were significant differences between these three currents of left-wing exile, making agreement on ideology, program and tactics impossible and cooperation difficult, so that they often operated alongside each other rather than forming a unified political platform.

However, the main point of their political criticism was the same – they all sought to defeat the „neo-Stalinist“, „bureaucratic“, „totalitarian“ regime, that had been established in Czechoslovakia after the military invasion of Warsaw Pact troops in August 1968. Although we cannot speak of traditional political parties (not even Social Democracy, which for historical and strategic reasons had this word in its name), politics occupies a central place in all the activities of the three groups. It was, however, exile politics *sui generis*. It involved exchanging information between home, exile and the world, receiving and publishing samizdat manuscripts, smuggling books and magazines into the homeland, providing moral and material support to political prisoners and their families, and other similar activities. In these activities, cooperation was necessary and took place with the help of transnational networks to which Czech exile organizations were connected and which overlapped and helped each other.